

11. Нетудихата К.Л., Трущенко І.С. Теоретичні засади діагностики фінансового стану підприємства в системі антикризового управління. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип. 1(12). С. 207-210.

12. Нетудихата К.Л. Фінансова стійкість машинобудівних підприємств України на сучасному етапі розвитку економіки. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 15. С. 167-173.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Нічай О.В., Шамов В.А.,

здобувачі першого (бакалаврського) рівня ВО*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Світовий аграрний сектор постійно зазнає трансформацій через технологічні інновації, зміни в кліматі, війну та зростання попиту на продукцію. А також сучасне аграрне підприємство є комплексною системою, що включає виробництво, логістику, маркетинг, технології та інші аспекти. Тому удосконалення та оптимізація структури управління допоможе краще координувати ці елементи для досягнення гармонійного функціонування, а також дозволить підприємствам ефективно адаптуватися до нових викликів та можливостей.

Оптимізація структури управління спрямована на раціональне використання людських, фінансових та матеріальних ресурсів, що є критично важливим у контексті аграрного бізнесу. Сільське господарство завжди виступало як надійна опора країни під час кризових періодів. Це підтверджується рекордним урожаєм у 2021 році, що став найвищим в історії країни. У порівнянні з іншими секторами економіки, в яких спостерігається спад, сільське господарство продовжує показувати стійкість. Тому, вирішення економічних проблем країни вимагає комплексного підходу, охоплюючи політичні, економічні, екологічні, соціальні та науково-технологічні аспекти [1]. У період інтенсивної глобалізації відзначаються значущі зміни, що призводять до того, що традиційні моделі управління підприємствами втрачають свою ефективність, а система управління опиняється в кризовому стані [2].

* Науковий керівник – Сагачко Ю.М., к.е.н., доцент

Сучасна теорія менеджменту переповнена різноманітними ідеями, тенденціями, методами, техніками чи рекомендаціями щодо інноваційного управління бізнесом. Тим не менш, керівники малих і середніх підприємств агробізнесу не знають про ці інноваційні підходи. Ефективне управління в аграрних підприємствах має зосередитися на таких складних факторах управління, які можна спроектувати, формально визначити та впровадити в організації, а також зосередитися на таких м'яких факторах управління, які переважно пов'язані з людським фактором і соціальними відносинами в організації [3].

Під впливом глобалізаційних тенденцій спостерігається перехід в системі управління: від орієнтації на кінцевий продукт, що виробляється підприємством, до акцентування уваги на обслуговуванні клієнтів підприємства. Це призводить до розвитку інтеграційних процесів, які визначаються відмовою від фізичних меж підприємства на користь повного ланцюжка створення вартості [4]. Отже, в умовах глобалізації, система управління повинна бути по-перше гнучкою, а по-друге враховувати інтереси виробників, постачальників, покупців і інших зацікавлених сторін.

Важливим аспектом ефективного впровадження інноваційних підходів до управління є компетентність менеджера. Професійний менеджер завжди використовує досягнення науки в області процесів, методів та форм управлінської діяльності для підвищення ефективності господарювання. Ключовими факторами, які впливають на результативність підприємств, є використання новітніх інформаційних технологій та компетентність менеджерів. Ці елементи породжують управлінські інновації та сприяють розвитку управлінського потенціалу.

В умовах глобалізації інформація визнається ключовим фактором в таких аспектах, як послідовність дій, спрямованих на розробку та комерціалізацію інноваційних ідей, розширення різноманітності каналів переміщення матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів та процес будівництва системи цінностей для кінцевого споживача, тобто створення нових потреб за допомогою мотивації.

Важливо відзначити, що багато фахівців обмежують поняття новачій лише технічними аспектами діяльності підприємства, розглядаючи заходи зі зміни системи управління як форму її поліпшення. Проте вчені в галузі управління вважають, що управлінські та технічні новачії схожі за своєю природою. Наприклад, класифікація

моделей поведінки А. Ірибаркі базується на трьох рівнях процедурних знань, що дозволяє виділити інноваційний характер управлінської діяльності. У цьому класифікаційному підході автор виокремлює наступні моделі поведінки: імітаційна – здатність побудови економіко-тематичних моделей; адаптаційна – дії управлінця в невизначених ситуаціях; інноваційна – розв’язання проблем у умовах неповної інформації [5].

У заключенні важливо відзначити, що в умовах сучасного господарювання інноваційний підхід до управління є критичним для ефективності підприємств, особливо в аграрному секторі. Глобалізаційні тенденції вимагають гнучкості та адаптивності в системі управління, а інформація визнається ключовим фактором в багатьох аспектах діяльності підприємств. Важливо підкреслити, що інновації у сфері управління включають не лише технічні аспекти, але й соціальні та людські фактори. Керівники малих і середніх аграрних підприємств повинні бути освіченими щодо інноваційних підходів, які можуть покращити ефективність управління. Компетентність менеджерів, використання новітніх інформаційних технологій та адаптація до глобальних змін є важливими чинниками для успішного впровадження інновацій у сучасному аграрному секторі.

Література:

1. Sahachko, Yu., Smihunova, O., & Podolska, O. (2023). Prospects for the formation of investment support for the technological growth of the agricultural sector of the Ukrainian economy in the post-war period. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 27(3), 62-70. DOI: <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/3.2023.62>
2. Шацька З.Я. Трансформація системи управління підприємством в період глобальних змін. Ефективна економіка. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6029>
3. Jankelova N., Joniakova Z., Blstakova J., Nemethova I. (2017): Readiness of human resource departments of agricultural enterprises for implementation of the new roles of human resource professionals. *Agric. Econ. – Czech*, 63: 461-470.
4. Свінарьова Г.Б. Інноваційні зміни в системі управління підприємством. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 23 квітня 2020). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. С. 66-67. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201207/201250>
5. Резнік Н.П., Опалат Д.В. Інноваційні методи управління підприємствами з огляду на оцінку їхньої ефективності. *Economics Bulletin*, 2019, № 4. С. 138-147. URL: <https://doi.org/10.33271/ev/68.138>